

Gárdonyi Jenő Csaladjával, Feleségével Margittal, Fiával Lacival És Lányával Valival

Ezen a képen is anyukám egyik testvére látható a családjával. Gárdonyi Jenő, a felesége Margit, a lánya Vali, és a fia Laci. A felvétel 1940-es évek elején készült, Budapesten.

Margit néném libás volt. Volt egy libás standja a Garai téri piacon. Nagyon ügyes üzletasszony volt, lement vidékre, voltak neki ilyen tömőasszonyai, akiktől vette a libát, és akkor felhozta árulta. A Jenő szabó volt, nem voltak nagyon jómódúak szerintem. Apukám szerint nem volt jó szabó, inkább ilyen kifordított ruhákat javított, felvarrt meg ilyesmi.

Ez a legtragikusabb sorsú család anyám testvérei közül. Laci egy fél évvel volt idősebb a bátyámnál, Vali fiatalabb volt. Laci munkaszolgálatos volt, Borban volt munkaszolgálatban. És akkor egy csoportot vonattal hoztak föl Borból Pest felé, valami miatt, és Kiskunfélegyházán megtámadta a vonatot a helybeli nyilascsoporthoz és mindenkit megöltek. Mindenkire. És a háború után Margit, az anyja, mert akkor már senkije nem volt, minden energiáját arra feltette, hogy legyen egy emlékműje ennek a merényletnek. És áll is ez az emlékmű itt Pesten a zsidó temetőben és rajta van a Lacinak a neve: Gárdonyi László.

Margit a gettóban ott volt, ahol mi, a gettóba. Nem velünk, hanem két házzal arrébb. Jenő az kivételezett volt, mert ő neki volt valamilyen magas rangú kitüntetés az 1. világháborúból, úgyhogy képzeld el, kerettag volt de aztán később őt is elvitték, semmit sem tudtunk meg róla, soha nem jött vissza.

A Margit miután már tudta, hogy mi történt a fiával, úgy határozott, hogy a Valit, elrejtí. És neki voltak ilyen vidéki kapcsolatai, aki ugye neki tömték a libát és talált egy családot - nem tudom, hogy hol, de vidéken - akik elbujtatták a Valikát, 15 éves volt akkor. És valaki följelentette őket. És az egész családot megölték, és persze a Valit is. Borzalmas...

És aztán már vádolta magát Margit, hogy miért nem maradt a lányával, a gettóban túlélte volna ő is. A gettóban mindenki megmaradt: az Aranka, az ő két gyereke, anyukám, én, a Margit, akik a gettóba voltunk, mi ott életben maradtunk. Rövid idő volt. Így csak a Margit élte túl, és mivel a Király utcában lakott, anyukám nagyon tartotta vele is a kapcsolatot, mindig mentünk hozzá. Folytatta azért ezt a libás dolgot, egészen haláláig. Ő sem élt nagyon sokáig, valamikor az ötvenes években halt meg. Egyedül élt.